

แม่น้ำท่าจีน...ระวางวิกฤติแม่น้ำ..!(1) 'ท่าจีน'อาการโคม่าน่าเป็นห่วง

แม่

น้ำท่าจีน จัดว่ามี

ความสำคัญต่อ

ระบบเศรษฐกิจ

ของประเทศไม่น้อย แล้งนี้

นอกจากปริมาณน้ำจะเหือด

แห้งอย่างน่าใจหายแล้ว ท่าจีน

กำลังเจอวิกฤติแม่น้ำด้วย

การเพิ่มขึ้นของประชากรซึ่ง

มีค่าเฉลี่ยร้อยละ 1.6 ต่อปี ส่งผลให้มีการระบาย

ปริมาณของเสียลงสู่แม่น้ำท่าจีนจะมีมากขึ้นจนทุก

วันนี้ท่าจีนเข้าขั้นวิกฤติแล้ว

กองสิ่งแวดล้อม กรมประมง ซึ่งเป็น

หน่วยงานที่คอยเฝ้าระวังและเตือนภัยเกี่ยวกับ

คุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีน ระบุว่า ในปี 2533

ได้ศึกษาคุณสมบัติต่าง ๆ ของน้ำในแม่น้ำท่าจีน พบมีโลหะหนัก เช่น ตะกั่ว แคดเมียม ทองแดง และสังกะสี ตกค้างในปลาบางชนิด โดยสารตกค้างครองอันดับหนึ่ง

การตรวจสอบสารกำจัดศัตรูพืชกลุ่มออร์กาโนคลอรีนในแม่น้ำท่าจีน พบสารตกค้าง 5 ชนิด คือ Dieldrin, DDE, Lindane, Aldrin และ DDT ปริมาณ 0.001-0.034 ไมโครกรัมต่อลิตร สารที่ว่าเป็นยาฆ่าหอยเชอรี่

และจากตัวอย่างปลา 13 ชนิด พบ Lindane, Heptachlor, expoxide, DDE, Dieldrin โดยค่ารวม DDT อยู่ในช่วง 1.6-84.34 ไมโครกรัมต่อกิโลกรัม และ Heptachlor จะอยู่ในช่วง 0.61-2.7 ไมโครกรัมต่อกิโลกรัม แต่สารที่สะสมในตัวปลายังไม่เกินค่ามาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข

สำหรับปี 2543 กรมประมงได้เฝ้าสำรวจและระวังคุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีนอย่างใกล้ชิดขึ้น โดยเพิ่มจุดวัดคุณภาพน้ำให้มีตลอดสาย ตั้งแต่ อ.เมือง จ.สมุทรสาคร จนถึง อ.วัดสิงห์ จ.ชัยนาท รวม 13 จุด มีการนำตัวอย่างน้ำขึ้นมาวิเคราะห์ทางกายภาพ และเคมี

พบว่า แม่น้ำท่าจีนตอนล่างบริเวณปากน้ำสมุทรสาคร ถึง สามพราน นครปฐม น้ำคุณภาพแยจนน้ำขึ้นมามีดื่มกินไม่ได้แล้ว เนื่องจากมีแบคทีเรียชนิด Faecal coliform สูง ซึ่งแบคทีเรียชนิดนี้จะพบในมูลสัตว์ต่าง ๆ ส่วนบริเวณปากน้ำจะมีคุณภาพน้ำดีกว่า เพราะอยู่ใน

พบว่า แม่น้ำท่าจีนตอนล่างบริเวณปากน้ำสมุทรสาคร ถึงสามพราน นครปฐม น้ำคุณภาพแยจนน้ำขึ้นมามีดื่มกินไม่ได้แล้ว เนื่องจากมีแบคทีเรียชนิด Faecal coliform สูง ซึ่งแบคทีเรียชนิดนี้จะพบในมูลสัตว์ต่างๆ ส่วนบริเวณปากน้ำจะมีคุณภาพน้ำดีกว่า เพราะอยู่ในอิทธิพลของคลื่นลมในทะเล...

อิทธิพลของคลื่นลมในทะเล

แม่น้ำท่าจีนตอนกลาง จากบางเลน ถึง อ.เมือง สุพรรณบุรี คุณภาพน้ำดีขึ้น เนื่องจากมีระบบชลประทานของเขื่อนโพธิ์พระยามาช่วย แต่จากข้อมูลของกรมประมงยังพบว่า ออกซิเจนยังต่ำกว่ามาตรฐานทุกจุด คุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีนตอนล่างไม่มีจุดใดมีค่าออกซิเจนเกิน 4 มิลลิกรัมต่อลิตร โดยตามมาตรฐานแล้วไม่ควรต่ำกว่า 3 มิลลิกรัมต่อลิตร แต่ถ้าค่าออกซิเจน 2 มิลลิกรัมต่อลิตร ปลาจะตาย

ส่วนแม่น้ำท่าจีนตอนบน ตั้งแต่ อ.ศรีประจันต์ จ.สุพรรณบุรี ขึ้นไปถึง อ.มะขามเฒ่า จ.ชัยนาท คุณภาพน้ำอยู่ในมาตรฐานดี มีค่าออกซิเจนสูงถึง 6 มิลลิกรัมต่อลิตร ถือว่าคุณภาพน้ำยังดีอยู่

นายชำนาญรงค์ ประกอบบุญ อธิบดีกรมประมง สรุปสถานการณ์แม่น้ำท่าจีนว่า ในปี 2543 คุณภาพน้ำในแม่น้ำท่าจีนยังคงต่ำกว่ามาตรฐานที่กำหนด ทั้งตอนล่าง ตอนกลาง ยกเว้นแม่น้ำท่าจีนตอนบน

เมื่อวันที่ 14-16 เมษายน 2543 เกิดวิกฤตการณ์แม่น้ำท่าจีนเน่าเสียอย่างรุนแรงในรอบหลายสิบปี โดยเกิดฝนตกหนักกว่า 150 มิลลิเมตรต่อวัน ทำให้น้ำขุ่นทั้งสองฝั่งแม่น้ำท่าจีนเน่าเสีย และน้ำเสียในนาข้าวก็ไหลลงสู่แม่น้ำท่าจีน เป็นผลให้ค่าออกซิเจนลดต่ำกว่าค่ามาตรฐานที่ปลาจะมีชีวิตอยู่ได้

ถัดมาเพียงไม่กี่วันปลาบริเวณ อ.เดิมบางนางบวช จ.สุพรรณบุรี เริ่มตายลอยเป็นแพ ไล่เรื่อยไปยัง นครปฐม จนถึงปากน้ำ สมุทรสาคร เมื่อน้ำเสียจากนาข้าวไหลผ่านชุมชน มาผสมกับของเสียที่ถูกระบายจากโรงงานอุตสาหกรรม ปศุสัตว์ และชุมชน ทำให้น้ำเสียทวีความรุนแรงขึ้น

วิกฤตทำจีนในครั้งนั้นส่งผลต่อระบบนิเวศของแม่น้ำ เกิดการตายของสัตว์หน้าดิน อย่างเช่น หอยน้ำจืด และสัตว์น้ำ มีปลาตายประมาณ 3 ตัน ประกอบด้วย ปลากด ปลาเทโพ ปลาสังกะวาด ปลาตะเพียน ปลาแขยง ปลาหมู ปลาน้ำเงิน ปลาตะโกก ปลาแป้น รวมถึงความเสียหายแก่แหล่งกำเนิดหอยลายและหอยพืมบริเวณปากแม่น้ำท่าจีนด้วย

ผลกระทบต่อผู้นำน้ำไปใช้ จะเกิดอาการคัน มีกลิ่นรบกวน ผลกระทบด้านเศรษฐกิจ ในภาคการประมง ได้แก่ การเลี้ยงปลาในกระชัง ทำประมงในแม่น้ำ และชาวประมงขนาดเล็กที่หากินในอ่าวสมุทรสาคร จับปลา กุ้ง ไม่ได้ แค่เดือนเดียวประชาชนขาดรายได้ถึง 15 ล้านบาท นอกจากนี้ยังทำให้เกิดความเสียหายในภาคการเกษตร ได้แก่ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่ง การเพาะปลูกพืช การทำสวนกล้วยไม้

รวมถึงภาคอุตสาหกรรมท่องเที่ยว ตลอดจนค่าใช้จ่ายที่เพิ่มขึ้นเพื่อซื้อสารเคมีในการปรับปรุงคุณภาพน้ำในระบบผลิตน้ำประปา

แม่น้ำท่าจีนวันนี้ยังน่าเป็นห่วง เพราะสองฝั่งแม่น้ำมีทั้งโรงงานอุตสาหกรรม การทำเกษตรกรรมและปศุสัตว์ ซึ่งยังมีการทิ้งสิ่งปฏิกูลลงในแม่น้ำท่าจีนอย่างต่อเนื่อง

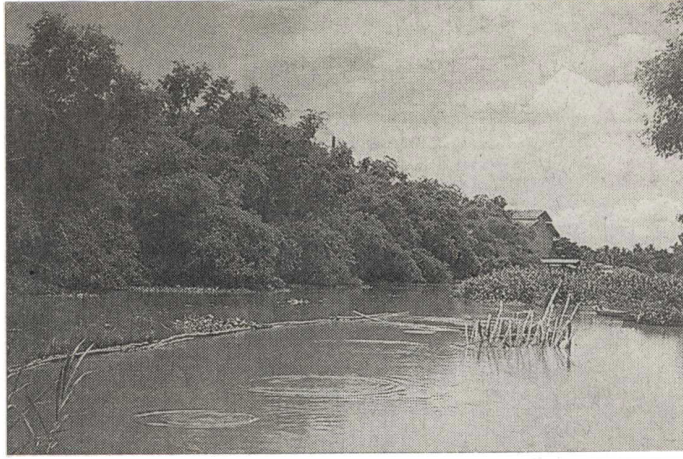
หากชาวบ้านยังไม่ร่วมมือร่วมใจกันรักษา

วิกฤตการณ์แม่น้ำท่าจีน 2543 คงกลับมาอีกในไม่ช้า !!!

ทีมเดลินิวส์ 38

รายงานโดย..สมเกียรติ หงษ์แก้ว

E-mail: y_38@dailynews.co.th

ความในใจว่า ทุกวันนี้แม่น้ำท่าจีนยังคงเน่าเสียอยู่ คงยากที่จะทำให้กลับมามี
ดังเดิม

เพราะคนมากขึ้น ไร่ สวน และโรงงานก็เร่งเพิ่มผลผลิต เมื่อผลิต
มากขึ้นก็จะมีของเสียมากขึ้นตามไปด้วย ปัญหาแม่น้ำเน่าเสียไม่ได้มาจาก
โรงงานอุตสาหกรรมเพียงอย่างเดียว บรรดาคนเลี้ยงปลาที่เช่นกัน ให้อาหาร
ปลามากเกินไป จนทำให้อาหารปลาเน่าเสียและเกิดมลพิษขึ้น

“เรื่องยาฆ่าแมลงนั้นก็ห้ามไม่ได้เลย ต้องฉีดต้องพ่นกันตลอด จะ

ใช้สารชีวภาพในการฆ่าแมลงก็ไม่ได้ผล เพราะ
ไม่ได้ใช้กันทุกไร่ทุกสวน ไร่ สวน ส่วนใหญ่ยัง
ใช้สารเคมีฆ่าแมลง ถ้าไร่ สวน ใครใช้สาร
ชีวภาพกำจัดแมลง ก็จะทำให้แมลงหนีจากสวน
ที่ใช้สารเคมีเหมือนกันเทียบ.....”

สมัยก่อนเคยมีเด็ก ๆ กระโดดน้ำ
เล่นกัน แต่เดี๋ยวนี้ภาพที่เด็กจะกระโดดลงแม่น้ำ
ท่าจีนไม่มีอีกแล้ว เคยมีนักท่องเที่ยวล่องเรือ
ชมธรรมชาติสองฝั่งแม่น้ำ แต่เดี๋ยวนี้หายไปหมด
มีแต่ขยะลอยฟ่องและน้ำมีสีดำขึ้นทุกวัน....
ทุกวัน....

ด้านนายอุดม หอมบุญยงค์ เกษตรกร
ดีเด่นแห่งชาติ สาขาเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำกรวย
จ.สมุทรสาคร กล่าวว่า ปัจจุบันปัญหาน้ำเสีย
ครอบคลุมไปทั่ว จ.สมุทรสาคร อันเนื่องมา
จากน้ำเสียในแม่น้ำท่าจีน ที่เกิดจากโรงงาน
อุตสาหกรรมปล่อยน้ำเสียลงแหล่งน้ำเป็นประจำ

จึงอยากให้รัฐบาลช่วยดูแล ปรามปราม
และป้องกันอย่างจริงจัง อย่าเอาหูไปนา เอาตาไป

ไร่ เพราะน้ำที่เสียไม่ได้ทำให้ปลาและสัตว์ตายเพียงอย่างเดียว แต่ยังไหล
ออกปากอ่าวทำให้สัตว์น้ำวัยอ่อนตายด้วย และเมื่อเปิดน้ำเข้าวังกุง กุ้งก็เป็น
โรคตายอีก เมื่อเป็นเช่นนี้ การเพาะเลี้ยงสัตว์น้ำชายฝั่งจึงไปไม่รอด

เรื่องของสิ่งแวดล้อมต้องช่วยกันอย่างจริงจังทุกฝ่าย ถ้าแผนงาน
ของกระทรวงวิทยาศาสตร์ฯ ได้ดำเนินการอย่างรวดเร็วและจริงจัง พร้อมกับ
ร่วมมือกับชาวบ้าน

ไม่แน่...!!! อีก 10 ปีข้างหน้า เด็ก ๆ อาจกลับมากระโดดน้ำ
เล่นกันในแม่น้ำท่าจีนเหมือนอดีตก็ได้ !!!

ทีมเตลินิวส์ 38

รายงานโดย..สมเกียรติ หงษ์แก้ว

E-mail: y_38@dailynews.co.th